

Bomen die langzaam groeien krijgen diepe wortels

Anthony Heidweiller, operamaker en lid Akademie van Kunsten

Mei 2021

Binnen de faculteit filosofie aan verschillende nationale en internationale universiteiten is iets cruciaals aan het veranderen binnen het curriculum. De verandering is ingezet door studenten en ze wordt gevolgd door docenten die ruimte willen maken voor de studie naar filosofen buiten de West-Europese en Noord-Amerikaanse canon om. In een artikel in *Trouw* (2017) beschreef Kiki Kollman vanuit welke urgentie deze verandering plaatsvond: “Hoe kan filosofie ooit meer aantrekkelijk worden voor studenten met een diverse achtergrond, als zij zich niet herkennen in de docenten noch in de voorgeschreven auteurs.”

In de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen op 17 maart is het politieke signaal richting de kunsten duidelijk: investeer in culturele diversiteit. De overheid legt het beleid in eerste instantie neer bij de culturele instituten. Maar waarom wordt het kunstvakonderwijs niet nadrukkelijker uitgenodigd om een duidelijker diversiteitsbeleid te voeren, met bijbehorende financiële middelen? Om me heen zie ik de worsteling van de culturele instellingen met het onderwerp. De belangrijkste reden: het is moeilijk mensen van kleur te vinden omdat de huidige kunstvakopleidingen te wit zijn. Veel jongeren van kleur met ambitie om in de toekomst in de kunsten te werken, herkennen zich niet in het *white framing* curriculum van de opleidingen.

De oplossing lijkt me duidelijk: het kunstvakonderwijs moet investeren in onderzoek naar een geleidelijke verandering binnen het curriculum. Geef studenten en docenten aan de kunstvakopleidingen bijvoorbeeld de gelegenheid kennis te maken met andere kunsttradities. Door een oprechte interesse in diverse kunsttradities worden niet alleen de verschillen zichtbaar en hoorbaar, maar vooral ook de overeenkomsten waarvan we het bestaan niet eens wisten.

Als de politiek het beleid rond culturele diversiteit de komende decennia vooral concentreert op het kunstvakonderwijs, zullen jongeren met een cultureel diverse achtergrond eerder de keus maken voor een kunstopleiding. Ze kunnen er een breder wereldbeeld ontwikkelen, wat uiteindelijk leidt tot een grotere diversiteit van kunstdocenten voor de klas en kunstenaars op podia en in musea.

Er bestaat een prachtige uitdrukking die de politiek zich in de oren kan knopen: *bomen die langzaam groeien krijgen diepe wortels*. Geef de kunstensector in de breedste zin van het woord de tijd voor een diversificatie van het kunstbeleid. Daar is vanuit een scherpe dialoog, tijd en rust voor nodig, trek er zeker 20 jaar voor uit.

In een tijd met allerlei onzekerheden en gevaren voelt iedereen op de een of andere manier de urgentie om de wereld opnieuw te bekijken. De kunsten kunnen en moeten daarin een inspirerende rol spelen. Kunst is per slot van rekening een vitaal onderdeel

van onze wereld. En natuurlijk moet de overheid (op gepaste afstand) deze omslag omarmen. Geen verstikkende omhelzing, geen koude douche van codes en regels, niet beleren, maar stimuleren.